

ZATERDAG
3 DECEMBER
2022

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

TWEEDE ZONDAG
VAN DE ADVENT

TWEEDE ZONDAG
VAN DE ADVENT

VOORAF

Orgelspel

THEMA:

Tastend op weg naar het licht

INTREDE

Lied

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag 17 december 19.00 uur Kerstconcert
Zaterdag 24 december 19.00 uur Kerstavond
Zaterdag 14 januari 19.00 uur Viering

- G. *Er is licht, er is donker
en het is goed.*
K. *Licht om al wat groeit en bloeit
van harte te bewonderen;
donker om de sterren
aan de hemel te zien flonkeren.*
G. *Er is licht, er is donker
zo is het goed.*
G. *Er is zomer en winter
en het is goed.*
K. *Zomer om te reizen zonder
zorgen heel de wereld rond;
winter om te rusten
met de aarde die op adem komt.*
G. *Er is zomer en winter
zo is het goed.*

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
website: www.openkerkhelvoirt.nl

WELKOM

Zoals het licht uit het duister,
de morgen uit de nacht geboren wordt -
zoals de vrucht uit het zaad,
de bloem uit stam en stengel groeit -
zoals een mens ontwaakt uit zijn slaap,
zo ontluiken geloof en vertrouwen uit de diepte,
bloeien op uit het hart van mens en leven.

Welkom u allen bij deze adventsviering, vanavond
hier, omwille van elkaar, in Gods naam.

- G. *Er is herfst, er is lente
en het is goed.*
K. *Herfst om los te laten
als de blaad'ren uitgeleefd en dor,
lente om weer op te staan
en zien hoe dood nieuw leven wordt.*
G. *Er is herfst, er is lente
zo is het goed.*

OPEN KERK

HELVOIRT

- G. *Er is spreken en zwijgen
en het is goed.*
- K. *Spreken om te zingen
van het goede wat de aarde geeft;
zwijgen om te horen
wat geheimvol in ons mensen leeft.*
- G. *Er is spreken en zwijgen
zo is het goed.*

STILTE

Laten we nu, met enkele momenten van stilte,
ruimte geven aan wat ons op het hart ligt
en stilstaan bij de stille kracht die in ons leeft.

SCHULD EN VERGEVING

- V. Even weg uit alle rumoer,
even rust na al het haasten.
Even stil bij zoveel kraakeel,
even mezelf geen geweld aandoen.

Even niet me laten gelden,
even niet er tegenaan.
Even weg uit het platte,
even onder in het diepe.

Wie ben ik eigenlijk;
wie voor de ander?
Hoe ben ik bedoeld;
wat maak ik ervan?

- G. Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.

BEZINNING.

Woord en lied

- G. *Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten,
zuiver ons.*
- V. Niet jachten en jagen;
proef het leven.
- G. *Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,
vuur ons aan tot liefde,
beziel ons.*

- V. Niet dwarrelen in de takken;
weet van je wortels.

- G. *Helende Geest,
gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid,
vervul ons.*

- V. Niet overspannen haastig bezig;
beleef morgen en avond bewust.

- G. *Helende Geest,
gij zijt als het licht, kom dan,
wek ons tot nieuw leven,
herschep ons.*

GEBED

- V. Als ik wankel, houd me staande;
als ik aarzel, spoor me aan;
als ik struikel, help me overeind.

Als ik twijfel, wijs me de weg;
als ik huiver, beur me op;
als ik treur, spreek me moed in.

Gij van wie wij hopen, dat Ge
met ons gaat als gids en gezelschap,
als laatste toeverlaat
voor tijd en eeuwigheid.

- G. Amen

LIED

- G. *Nu daagt 't in het Oosten
het licht schijnt overal.
Hij komt de volken troosten
die eeuwig heersen zal.*

EERSTE LEZING

Jesaja 11:1-9

Uit de stronk van Isai schiet een telg op,
een scheut van zijn wortels komt tot bloei.
De geest van de Eeuwige zal op hem rusten:
een geest van wijsheid en inzicht,
een geest van kracht en verstandig beleid,

een geest van kennis en ontzag voor de Ene.

Hij ademt ontzag voor de God;

zijn oordeel stoelt niet op uiterlijke schijn,
noch grondt hij zijn vonnis op geruchten.

Over de zwakken velt hij een rechtvaardig oordeel,
de armen in het land geeft hij een eerlijk vonnis.

Hij tuchtigt de aarde met de gesel van zijn mond,
met de adem van zijn lippen doodt hij de
schuldigen.

Hij draagt gerechtigheid als een gordel om zijn
lendenen en trouw als een gordel om zijn heupen.

Dan zal een wolf zich neerleggen naast een lam,
een panter vlijt zich bij een bokje neer;
kalf en leeuw zullen samen weiden
en een kleine jongen zal ze hoeden.
Een koe en een berin grazen samen,
hun jongen liggen bijeen;
een leeuw eet stro, net als een rund.

Bij het hol van een adder speelt een zuigeling,
een kind graait met zijn hand naar het nest van een
slang.

Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil
op heel mijn heilige berg.

Want kennis van de Heer vervult de aarde,
zoals het water de bodem van de zee bedekt.

G. *De duisternis gaat wijken* *Lied*
van d'eeuwenlange nacht.
Een nieuwe dag gaat prijken
met ongekende pracht.

HET EVANGELIE

Matteüs 3:1-12

In die tijd trad Johannes de Doper op in de woestijn van Judea. Hij verkondigde: 'Kom tot inkeer, want het koninkrijk van de hemel is nabij!' Dit was de man over wie de profeet Jesaja sprak toen hij zei: 'Een stem roept in de woestijn: 'Maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden.' Johannes droeg een ruwe mantel van kameelhaar met een leren gordel; hij voedde zich met sprinkhanen en wilde honing. Uit Jeruzalem, uit heel Judea en uit de omgeving van de Jordaan stroomden de mensen toe en ze lieten zich door hem dopen in de rivier de Jordaan, waarbij ze hun zonden beleden.

Toen hij zag dat veel farizeeën en sadduceeën op zijn doop afkwamen, zei hij tegen hen: 'Addergebroed, wie heeft jullie wijsgemaakt dat je

het komende oordeel kunt ontlopen? Breng liever vruchten voort die tonen dat jullie tot inkeer gekomen zijn. En denk niet dat je bij jezelf kunt zeggen: Wij hebben Abraham als vader. Want ik zeg jullie: God kan uit deze stenen kinderen van Abraham verwekken! De bijl ligt al aan de wortel van de boom: iedere boom die geen goede vruchten voortbrengt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen. Ik doop jullie met water als teken van jullie inkeer, maar na mij komt iemand die machtiger is dan ik; ik ben het zelfs niet waard om zijn sandalen voor hem te dragen. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur; hij houdt de wan in zijn hand. Hij zal zijn dorsvloer reinigen en zijn graan in de schuur bijeenbrengen, maar het kaf zal hij verbranden in onblusbaar vuur.'

G. *Zij die gevangen zaten* *Lied*
in schaduw van de dood,
van God en mens verlaten
begroeten 't morgenrood

OVERWEGING

Wat in mensen leeft in droom en visioen
het staat geschreven in verhalen nu en toen.

(Marcel Zagers/ Willem Vogel)

Uit het visioen van Jesaja, dat heel poëtisch vertolkt is, spreekt een groot verlangen naar vrede en gerechtigheid, naar een krachtig en begeistert mens die pal staat voor echt en recht, opkomt voor het kleine, het bedreigde, het vertrapte, het onmachtige, overschreeuwde. Iemand die voelt en doet vanuit de liefde Gods.

De tijd waarin Jesaja dit toekomstperspectief opende – acht eeuwen vóór Jezus van Nazaret – was een diep donkere tijd voor land en volk.

Maar ook in Jezus' dagen was er een stem van iemand, die hem voorging. Dat was Johannes de Doper. In de woestijn roept hij mensen op om tot inkeer te komen. Hij zet zich af tegen een manier van leven die ons op een dood spoor zet, omdat die ten koste gaat van onszelf, van elkaar en van de aarde, ons gemeenschappelijk huis. Johannes pleit voor recht en gerechtigheid, op alle levensterreinen. Ook kondigt hij aan dat er iemand na hem zal komen, de lang verwachte messias, die nieuwe

wegen zal ontsluiten naar een betere toekomst voor alle mensen die door en door integer zijn en zich laten aanspreken door positieve waarden die diep in henzelf verscholen liggen.

Juist in het donker is er een groot verlangen naar licht. Jesaja en Johannes leren ons dat we midden in de woestijn van het leven nieuwe wegen kunnen banen.

Kort orgelspel

Dromen, visioenen, krachten vanuit het donker, de diepte...

Ik wil u meenemen in een verhaal over een Twentse klarinettist, André en zijn Braziliaanse vrouw Galileia. Als ze elkaar ontmoeten krijgen ze elkaar lief net als in een sprookje. Maar kort na hun eerste jaren samen treft het noodlot hen. André krijgt oogproblemen. Op enig moment ziet hij zelfs niets meer. Zijn vrouw en ook de artsen zijn geschokt. André zelf blijft rustig, raakt niet in paniek. Eén van de artsen probeert hem op te beuren en zegt: 'In het donker bestaat een prachtige stilte'. Een opmerkelijke uitspraak, maar André ervaart dat later ook echt. Het lukt André, die daarna nog vijftien procent zicht terugkrijgt, wat hij als een wonder ervaart, om het verlies van zijn zicht in iets positiefs om te zetten. Het niet meer kunnen lezen van bladmuziek betekent dat hij afscheid moet nemen als concertmusicus, maar met vernieuwde energie gaat hij zich op improvisatie richten. Hij komt tot de ontdekking dat hij ook hier volledig zijn hart in kan leggen. Deze nieuwe manier van musiceren wordt voor hem een succes.

Vanuit een verborgen diepe kracht komen tot een transformatie. Als een gedaanteverwisseling zoals een vlinder zijn donkere cocon verlaat en naar het licht kan vliegen. 'Wat een rups het einde noemt, noemt de rest van de wereld een vlinder', -een uitspraak van Lao Tse,- en deze uitspraak is tevens het levensmotto geworden van André.

*Wanneer zoals nu alle leven in zichzelf keert
en stil ingetogen rust
dan verlangen mensen ernaar
het oor te luisteren te leggen
bij de stilte, die spreekt van U*

Dit gebed nodigt ons uit om net als de verstilde natuur, zélf stil te worden om zo op zoek te gaan naar wat ons ten diepste inspireert. Om vanuit de donkerte te komen tot innerlijke bloei, kijkend naar onze eigen verborgen krachten.

En ook worden we samen uitgenodigd om uit te zien naar het licht.

Een goede adventtijd gewenst.

ORGELSPEL

Tweede adventskaars
ontsteken

LIED

K. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

G. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

K. *Consolamini, consolamini,
popule meus
Cito veniet salus tua
Quare moerore consumeris
Quia innovavit te dolor?
Salvabo te noli timere
Ego enim sum
Dominus Deus tuus,
Sanctus Israel,
redemptor tuus.*

K. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

G. *Rorate caeli desuper
et nubes pluant justum*

Dauwt, hemelen, uit den hoge
en regent, wolken, de Rechtvaardige.

Troost u, troost u, mijn volk;
want spoedig zal uw redding komen.
Waarom wordt u verteerd door smart,
waarom wordt u steeds weer door droefheid
bevangen?

Ik zal u bevrijden; ben niet bang. Ik ben immers
de Heer,
uw God, de heilige van Israël, uw
verlosser.

Dauwt, hemelen, uit den hoge
en regent, wolken, de Rechtvaardige.

V. Waarachtig en liefdevol
opraken voor God en mens -
zoals deze kaars brandend
opraakt en wegteert door
licht en warmte te geven -
dat is de diepste zin van het leven.

(naar Romano Guardini)

ONDERBREKING

Collecte

Met dank voor uw gave om Open Kerk aan de
gang te houden
Brood en beker

LIED

K. *De aarde houdt de adem in
nu en ieder jaar.
De zon mag geen verlichting brengen,
dagen korten, nachten lengen.
Alle leven mooi en goed
bij God bewaard.*

*De aarde houdt de adem in.
Een diepe winterslaap
is over mens en dier gekomen.
Tijd van stil zijn, tijd van dromen.
Alle leven wordt zichzelf
en God gewaar.*

GEDACHTENIS.

Het schijnsel van uw glans over ons bestaan,
de warmte van uw adem door ons heen,
een teken van uw genade in ons leven,
met elkaar het brood breken, het leven delen,
de beker zoet en zuur samen drinken en doorgeven
tot alles zal zijn voldragen.

Bid voor die huiveren en tobben,
voor die meelevend bijstaan.
Gedenk hen met wie we alledag beleefden
en die van ons zijn heengegaan
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

In liefdevolle herinnering noemen we vanavond
Ger Stevens-Hullegie, die onlangs is overleden, in
de leeftijd van 84 jaar.

Denk ook aan hen - jong en oud -
die lijden onder de oorlog,
omkomen door geweld,
van honger en dorst sterven,
op de vlucht bezwijken, alleen heengaan.

A. Er zij licht, vrede, rust.

GEBED AAN TAFEL

G. *Heer, hoor ons bidden aan
de vragen van ons hart.
Wil onze pijn verstaan
in 't donker van de nacht.
Reik ons uw licht weer aan
in liefde en geloof.
Kom, wakker in ons aan
de kleine vlam van hoop.*

V. Wanneer zoals nu
het leven verstilt, geen blad ritselt,
geen vogel vrijuit zingt;
wanneer alle leven
in zichzelf keert
en stil ingetogen rust-
dan is het alsof ik
niet anders kan
dan mijn oor
te luisteren leggen bij U.

Wanneer zoals nu
de nachten lengen,
de dagen korten;
wanneer zon en licht verliezen
en kou en duisternis winnen-
dan is het alsof ik
niet anders kan
dan veilig schuilen bij U.

Wanneer zoals nu
geen boom vrucht draagt,
de aarde verhardt van de kou;
wanneer bomen en struiken
hun blad niet voeden
niet eens dragen kunnen-

dan is het alsof ik
diep ga beseffen
gegeven te leven uit U, mijn God.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
om vrede en om licht;
voor wie is heengegaan
nieuw land en ruimer zicht.
Jij blies ons leven aan;
wij zijn jouw eigen vondst.
Jij blijft in ons bestaan,
Jouw adem leeft in ons.*

V. Wanneer zoals nu
wij bij elkaar onderdak zoeken
en een thuis willen hebben;
wanneer we ons warmen aan elkaar
en dromen en zingen
van een kind, van licht en vrede-
dan is het alsof ik Jezus
U een zoon, ons een broeder
wel noemen moet.

G. *Heer, hoor ons bidden aan
in hoop en vrees bijeen.
Eén is ons voorgegaan
dwars door het donker heen.
Wie in zijn spoor geleefd,
de mensen goedgedaan,
soms pijn geleden heeft,
zal uit de dood opstaan.*

V. Als een kind op zijn moeder
zo vertrouwde hij op U
en ging voor de mensen
zonder voorbehoud.

In al wat hij zag
bespeurde hij uw hand,
voelde uw adem en hoorde
in klacht en lach uw medeleven.

Door kwade naam en laster heen
zag hij tot in het hart
van de mens van goede wil
en deelde met hen
brood en beker, zichzelf helemaal.

De laatste avond van zijn leven
brak hij het brood en at het

met die bij hem waren.
Hij droeg zijn beker over aan allen
drinken willen en maakte
met hen een bindende afspraak:
te zijn die hij is geweest,
te doen wat hij heeft gedaan
voor God en mens,
voor de minsten het meest.

Hij bad.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader die in de hemel zijt:
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome; uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schuld
zoals ook wij aan anderen
hun schuld vergeven.
En leid ons niet in bekoring,
maar verlos ons van het kwade.
Amen.*

V. Deel brood en beker
deel met hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.

COMMUNIE

LIED

G. *Wat in mensen leeft
aan vreugde en verdriet
het wordt gedragen
op de woorden van een lied.*

*Wat in mensen leeft
aan droom en visioen
het staat geschreven
in verhalen nu en toen.*

*Wat in mensen leeft
aan twijfel en geloof
het houdt ons gaande
als een stille stem van hoop.*

GEBEDEN

Gezegd en gezongen

- V. **Op gezette tijden**
rust en stilte zoeken;
de morgen en de avond vieren.
Bid en heb hart voor het leven.
- G. *Gij hart, Gij bron van leven*
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.
- V. **Vreemden onderdak geven**
handicaps dragelijk maken
binnenlopen waar niemand komt.
Bid en heb hart voor anderen.
- G. *Gij hart, Gij bron van leven*
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.
- V. **Zieken nabij zijn,**
hen die leven tussen hoop en vrees
bezig met hun laatste uren.
Bid van harte voor en met ze.
- G. *Gij hart, Gij bron van leven*
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.

ZEGENWENS

- V. **Moge het geloof waarin we staan,**
hoorbaar worden in ons spreken.
Moge de hoop die leeft in ons hart,
zichtbaar worden op onze gezichten.
Moge de liefde die ons bezielt,
tastbaar worden in ons handelen.
God, laat ons niet van hier gaan,
zonder door u gezegend te weten.
Dat wij licht kunnen zijn
voor ieder die wij ontmoeten.
Zegene ons de Barmhartige,
Vader, Zoon en heilige Geest.

A. Amen

ORGELSPEL

VERANTWOORDING:

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk, mede op basis van
teksten van Peer Verhoeven.

Overweging: Inge Goossens.

LIEDKEUZE:

Er is licht, er is donker (K 73), Marcel Zagers/
Willem Vogel
Helende Geest (Pi 5), Jaap Zijlstra/ Willem Vogel
Nu daagt het in het oosten (K 3), Johannes
Riemens Sr./Melchior Vulpius
Rorate caeli (K 1), Trad.
De aarde houdt de adem in (K 77), Marcel Zagers/
Willem Vogel
Heer, hoor ons bidden aan (A 111), Cees Remmers/
Willem Vogel
Onze Vader (A 76), Rimsky Korsakov, bewerking
Jan Valkestijn
Wat in mensen leeft (A 192), Marcel Zagers/
Willem Vogel
Gij hart, Gij bron van leven (A 66), Peer
Verhoeven/ Taizé.

Illustratie: Gilia van Dulmen-van Engelen

© Open Kerk Helvoirt 2022

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS IN DE KERSTVIERING

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen voor de Kerstviering op 24 december kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven. Graag uiterlijk op donderdag 17 december a.s.